

Midden onder U

Pastoraal beleidsplan parochie te Rotterdam Oost, Ommoord-Zevenkamp, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lekkerkerk, Nieuwerkerk aan den IJssel

Voor de jaren 2016-2017-2018

versie 3 definitief concept

het pastoraal team

1. voorwoord

'Ik ben de goede herder. Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen Mij, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken. Ik geef mijn leven voor de schapen. Maar Ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet Ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder' (Joh. 10,14-16).

Wij willen met elan het Evangelie uitdragen in onze samenleving: geloofwaardig en daadkrachtig. De zending van de Kerk en dus ook van onze parochie is steeds dezelfde, de wijze waarop dat kan gebeuren is afhankelijk van de omstandigheden. Die omstandigheden veranderen voortdurend.

In de geest van Jezus Christus willen wij herder zijn; dat wil zeggen zorg en aandacht hebben voor iedere mens, de minste voorop. Aandacht voor mensen die wij kennen en bij ons in de vieringen komen, het hele jaar door of alleen bij bijzondere gelegenheden. Aandacht ook voor mensen die niet in en met onze geloofsgemeenschappen bekend zijn en nu buiten ons gezichtsveld vallen. Wij willen hen op een aansprekende manier benaderen en met hen op weg gaan om het gelovig verlangen te wekken. Immers, voor Jezus telt iedere mens. Hem en zijn Vader gaat ieder mens ter harte.

Om dat waar te maken willen wij de identiteit van onze geloofsgemeenschappen versterken op de taakvelden leren, vieren en dienen.

- Leren door kennis te nemen van wat Schrift en Traditie ons aanreiken. Tevens om van elkaars levens- en geloofservaring te horen en er ons leven aan te spiegelen en het richting te geven.
- Vieren door samen ons leven en het mysterie van het geloof te vieren. Het geloof in een God die naar ons omziet, die zoekt naar wie verloren loopt en die thuis brengt wie verdwaald is.
- Dienen door aandacht en zorg te hebben voor de mens in nood, dichtbij of verder weg, arm of rijk, vrouw of man, jong of oud.

Wij willen vieren om ons geloof te voeden en onze onderlinge verbondenheid te versterken. Wij vieren om daarna weer uitgezonden te worden naar de plaats waar wij leven, wonen en werken en daar het Evangelie waar te maken in woord en daad. Om uit te dragen dat Jezus de Goede Herder is die hart heeft voor al zijn schapen, voor ieder mens zonder onderscheid. Opdat eens allen zijn stem zullen horen en het zal worden: één kudde, één herder.

Waar in de tekst hij staat, wordt hij/zij bedoeld.

2. inleiding

Voor U ligt het pastoraal beleidsplan van de parochie In dit plan staan de ambities voor de taakvelden leren, vieren en dienen (diaconie en pastoraat) voor de jaren 2016-2017-2018 genoteerd. Voor de totstandkoming van dit beleidsplan heeft het pastoraal team intensief overlegd en zijn betrokken parochianen en parochiële werkgroepen om advies gevraagd.¹ Hun gewaardeerde inbreng is in de voorliggende tekst verwerkt.

¹ Een concept van het pastoraal beleidsplan is op 8 april 2015 besproken met de werkgroep Missionaire Dynamiek en Pastoraal op Maat van het fusietraject *Samenwerking Geboden 2*. De reacties die dat opleverde zijn verwerkt en als 'versie 3 definitief concept' ter verspreiding aan de projectleider mevrouw M. Verhaegh aangeboden op 14 april 2015. De projectleider is gevraagd deze 'versie 3 definitief concept' te verspreiden ten minste naar de Begeleidingscommissie van SG2, het IPV-bestuur, de parochiebesturen, de pastoraatsgroepen. Zij zijn uitgenodigd via

Dat overleg is gevoerd over het pastoraal beleidsplan heeft iets van een *statement*. Het drukt collegialiteit uit tussen de leden van het pastoraal team en laat een visie op kerk-zijn zien die uit is op onderlinge betrokkenheid en gedeelde verantwoordelijkheid. Wij zijn samen Kerk. *'Wij allen, Joden en Grieken, slaven en vrijen, zijn in de kracht van één en dezelfde Geest tot één lichaam gedoopt, en allen zijn wij doordrenkt van één Geest'* (1Kor. 12,13).

Daarmee is ook het zelfdragend vermogen van de parochiekernen aangesproken. Het pastoraal team alleen kan niet alle taken binnen de parochie vervullen; en dat hoeft ook niet. Er ligt een uitnodiging bij de parochianen om, onder leiding van het pastoraal team, zelf taken op zich te nemen. Gelukkig zijn er velen die zich binnen de parochie en parochiekernen inzetten als vrijwilliger. Ook zij leveren hun inspanning omwille van het Evangelie (2Tim. 1,8) en dienen de Heer in vreugde (Ps. 100,2), zonder vrees (Lc. 1,74). Een vitale gemeenschap rekent op haar vrijwilligers en een vitale gemeenschap is op haar beurt uitnodigend om vrijwilliger te worden.

De parochie wil er toe doen. Daarom is het goed ambities te formuleren en daar gezamenlijk uitvoering aan te geven. Evenzo is het belangrijk voor ogen te hebben dat niet alles tegelijkertijd kan en dat omstandigheden beperkingen kunnen opleggen.

In Nederland bevindt de Rooms-Katholieke Kerk zich in een teruggang. Lidmaatschap is steeds minder vanzelfsprekend en geen automatisme meer. Steeds minder mensen zijn van huis uit katholiek en de omslag voltrekt zich van volkskerk naar keuzekerk. Hoe kan de Kerk, kan de parochie, onder deze omstandigheid werken aan haar zendingsopdracht? Menskracht en middelen staan onder druk en keuzes moeten worden gemaakt. Dat stelt scherp de vraag: *Quo Vadis*, waar willen wij naar toe, waar gaat het ons in de kern om?

Een antwoord op die vraag veronderstelt zicht op wie wij zijn als Kerk. Daar hoort in ieder geval ook de constatering bij dat wij als één geloofsgemeenschap uit meerdere parochiekernen bestaan, ieder met een eigen accent, gevormd door het getuigenis van veel parochianen. Van die legitieme pluriformiteit willen wij rekenschap afleggen. Bovendien leven wij in een multiculturele samenleving en hebben wij te maken met parochianen met verschillende achtergronden, afkomstig uit niet dezelfde cultuur.

Wij willen, 50 jaar na het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965), met eenzelfde elan kerk-zijn. Wij willen open staan voor elkaar, voor de andere christelijke Kerken en kerkgenootschappen en een bijdrage leveren aan wat datzelfde Concilie heeft benoemd als de vorming van een humanere samenleving, aan de verspreiding van een beschaving van liefde. En, staande waar wij nu staan willen wij op weg naar een toekomst die weliswaar onbekend en ongewis is, maar die wij wel degelijk mede vorm geven door onze plannen. Wij gaan op weg als Gods volk. Wij gaan op weg met de kennis van 'hoe het vroeger was' en proberen het goede uit dat verleden te bewaren en fouten te vermijden. Wij trekken voort 'van kamp tot kamp' (Ex. 17,1), overtuigd dat God met ons mee trekt.

Het pastoraal team heeft dankbaar gebruik gemaakt van een pastorale beleidsschets van de IPV-5 uit november 2013.

3. missie

'Nadat God vroeger vele malen en op velerlei wijze tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij nu, op het einde van de dagen, tot ons gesproken door de Zoon, die Hij tot erfgenaam gemaakt heeft

het centraal parochiesecretariaat te reageren uiterlijk 30 mei 2015. Op 30 mei 2015 wordt door de Begeleidingscommissie een inspiratiedag georganiseerd, waar ook het concept pastoraal beleidsplan onderwerp van dialoog is.

van al wat bestaat, door wie Hij ook het heelal heeft geschapen. Hij is de afstraling van Gods heerlijkheid en het evenbeeld van zijn wezen, en Hij houdt alles in stand door zijn machtig woord. En na de reiniging van de zonden te hebben voltrokken, heeft Hij zich neergezet aan de rechterhand van de majesteit in den hoge, even hoog verheven boven de engelen als de naam, die zijn erfdeel is geworden, de hunne overtreft' (Hebr. 1,1-4).

De auteur van de nieuwtestamentische brief aan de Hebreëën spreekt in de aanhef van zijn brief over Jezus Christus en schetst wat onder christenen gemeengoed is. Jezus van Nazareth is als Gods Woord van uiteindelijke betekenis. Wie Hem hoort, hoort God. Hij is erfgenaam en voor alles wat bestaat van wezenlijke betekenis. Zijn opdracht was de mens te bevrijden uit diens vervreemding: van God, van de naaste en van zichzelf. In en door het leven, de kruisiging en de verrijzenis van Jezus Christus is die bevrijding voltrokken. Het Tweede Vaticaans Concilie noemt Hem daarom 'Middelaar en volheid van de gehele openbaring (...) het vleesgeworden Woord als mens tot de mensen gezonden' en dat omwille van ons heil, zoals in het Credo wordt gebeden. Deze Blijde Boodschap is het waar het ons in de kern om gaat.

Christus is Gods liefde voor ons in persoon. Geloven is: dit aanvaarden en in woord en daad uitdragen. Wat betekent het eigenlijk van een God te houden die ons het eerst heeft liefgehad (1Joh. 4,19)? In ieder geval: geloven in en werken aan menswording. Ook onze parochie leeft vanuit die bron en werkt met die opdracht.

Hoe wil onze parochie dat doen? Om dat richting te geven is het vooraleerst nodig de missie te formuleren. Daarin wordt vanuit de bovenstaande fundamentele inzet het karakter, de identiteit en de bestaansgrond van de parochie aangegeven. Waarom is het goed dat onze parochie er in Rotterdam Oost, Ommoord-Zevenkamp, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lekkerkerk en Nieuwerkerk aan den IJssel is? Daarmee wordt een focuspunt gegeven voor alle leden en onderdelen van de parochie. De missie is, met andere woorden, een nadere uitleg van de titel van dit beleidsplan: Midden onder U.

In het bewustzijn door Jezus verzameld en uitgezonden te worden, draagt de parochie in de wijken en onder de mensen uit waardoor zij zelf gedragen wordt: Gods verlossende liefde. Zij leeft in dankbaarheid en geeft daar uiting aan. De parochie wijdt zich in alles aan haar Heer toe (Rom. 12,1). Dit is haar grote dienst aan de maatschappij: dat zij bidt. Zij bidt voor zichzelf, 'voor hen die gebukt gaan onder allerlei noden, alsook voor alle mensen en het heil van heel de wereld' (aldus het Tweede Vaticaans Concilie). Onze parochie is een biddende gemeenschap.

In haar gebed stelt de parochie zich open voor haar omgeving en benadrukt zij haar missionair karakter. Dit is haar andere dienst aan de maatschappij: dat zij dient. Allereerst door de Boodschap te verkondigen die haar geen rust laat (2Kor. 5,14), door haar bereidheid rekenschap af te leggen van de hoop die in haar leeft (1Petr. 3,15). Vervolgens ook door dat woord met haar daad nadruk en overtuigingskracht te verlenen. Zij zet zich in voor menswording en vertaalt dat naar maatschappelijke inzet voor een betere wereld, een leefbare wijk, uitzicht voor mensen in benauwenis en nood.

Zo wil onze parochie van betekenis zijn. Verbondenheid, dienstbetoon en eigenwaarde zijn daarbij kernbegrippen. Wij beseffen dat wij als gemeenschap tekenwaarde hebben (Hand. 2,42-47) en dat wij gehouden zullen worden aan de idealen die wij prediken. Zoals: dat iedereen meetelt, dat de laatsten de eersten zullen zijn, dat vergevingsgezindheid geen zwakheid maar een waarde is, dat de Heilige Geest één maakt, dat wij werken aan barmhartigheid, dat een standvastig geloof en volhardend gebed vrucht en vreugde geven.

Wij zijn een rooms-katholieke parochie, stellen prijs op goede contacten met de buurparochies en weten ons deel van het bisdom Rotterdam en de Wereldkerk. In onze parochie zoeken wij bondgenootschap met eenieder die meebouwt aan een humanere samenleving en een beschaving van liefde. Met de andere christelijke Kerken en kerkgenootschappen verbinden ons daarenboven wezenlijke elementen van geloof en het gebed in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

4. taakvelden

4.1. wat is dat eigenlijk Kerk?

Christus is de hoeksteen (Ef. 2,19-21), de levende Heer die met ons is alle dagen (Mt. 28,20). Jezus Immanuël blijft zijn naam dus waarmaken: God met ons (Mt. 1,21-23). De Kerk heeft daarin een onvervreemdbaar eigen plaats.

Het Nederlandse 'kerk' is afgeleid van het Griekse kyriake, tot de Heer behorend. Zin van de Kerk is dus tot de Heer behoren. Hij is het die de Kerk bijeenroept; in zijn Naam weten mensen zich verzameld tot één kudde met één herder (Joh. 10,16). Deze Kerk zet de zending van haar Heer voort, mag zichzelf Lichaam van Christus weten: in en door haar handelt Hij. Als dit Lichaam is de Kerk een geordende gemeenschap, één lichaam met vele ledematen die onderscheiden taken krijgen volgens Gods Geestkracht (1Kor. 12). Zo is de Kerk als volk van God onderweg, in mystieke gemeenschap met God en met elkaar. Net als Christus tot heil voor de wereld. In haar mogen wij Hem ervaren.

Van oudsher vervult de Kerk deze opdracht, geënt op Jezus' leven, op 3 samenhangende wijzen: in het geloofs- en levensgetuigenis van haar leden (martyria - leren), in de viering van het paasmysterie en haar sacramentele dienst (leiturgia - vieren) en in haar inzet voor de naaste (diakonia - dienen).

Onze parochie neemt aan dit alles deel. In dit beleidsplan wordt aangegeven hoe dat voor de taakvelden leren, vieren en dienen in de komende jaren zijn beslag krijgt. Niet door een uitputtende opsomming van alle activiteiten, maar door het benoemen van prioriteiten. Daarbij gaat het er steeds om eerst zelfbewustheid te tonen (a) door aan te geven wat in de parochie onder leren, vieren en dienen wordt verstaan en hoe dat verankerd is in Schrift en Traditie en in de getuigenissen van onze geloofsgemeenschap. Vervolgens (b) wordt de actuele dynamiek van de gemeenschap beschreven en worden per taakveld de prioriteiten voor de komende drie jaren benoemd en SMART uitgewerkt.

Specifieke doelen worden gedragen door vergezichten. Daarom is het goed eerst te verwoorden wat het pastoraal team over drie jaar, aan het einde van de planperiode, hoopt dat er is bereikt. Dat geeft richting van werken, inspireert en motiveert. Uiteraard is daar van harte de betrokkenheid van iedereen bij nodig: pastoraal team en bestuur en vrijwilligers en parochianen. Het team wil met het benoemen van deze vergezichten voortbouwen op wat er door velen gedurende vele jaren is gerealiseerd. Waar willen wij staan eind 2018?

1. De parochie is een geestelijk thuis, een gemeenschap waar het geloof als een vreugde wordt ervaren en mensen begeistert raken. Het pastoraal team wil door inzet en eigen voorbeeld hierin van betekenis zijn. Eind 2018: de geloofsgemeenschap dient de Heer in vreugde.
2. Een parochie is een gemeenschap van gelovigen. Het pastoraal team wil er aan werken dat het besef van gezamenlijkheid en gemeenschapszin in de parochie is gegroeid. Eind 2018: de nieuwe parochie wordt als een verrijking ervaren.
3. De kracht van het geheel wordt mede bepaald door de vitaliteit van de delen. Het pastoraal team zet zich er voor in om alle parochiekernen in hun kracht te houden en te versterken. Eind 2018: één stam met vijf loten.

4. Het pastoraal team wil in zijn handelen een evenwichtige leeftijdsopbouw van de parochie bevorderen. Het pastoraal aanbod wordt daar consequent op aangepast. Eind 2018: jong en oud voelen zich welkom.
5. De parochie kan niet zonder een goed middenkader. Het pastoraal team wil daarom kansen bieden voor de ontplooiing van interesses en kwaliteiten bij vrijwilligers. Eind 2018: vrijwilligers leveren een gewaardeerde bijdrage in de uitvoering van de pastoraal en de pastorale organisatie.

Dit zijn de hoofddoelstellingen van het pastoraal beleidsplan 2016-2017-2018. Aan deze vijf vergezichten wil het team een bijdrage leveren. Dat krijgt invulling door op de taakvelden leren, vieren en dienen concrete prioriteiten te formuleren. Welke zijn dat?

4.2. leren

4.2.a. zelfbewust

Een aantal van de kernverhalen van het Evangelie gaat erover dat Jezus de leerlingen onderrichtte, steeds weer. Zo vinden wij in het Evangelie van Matteüs een aantal 'lerende' toespraken van Jezus, waarvan de Bergrede (Mt. 5-7) misschien wel het meest sprekende voorbeeld is. Volgeling van Jezus van Nazareth zijn, betekent dat je leerling bent en dus telkens leert om te groeien in geloof in God. Die methode sluit aan bij de traditie van het Joodse leerhuis, die ook voor Jezus van schragend belang is geweest. Dat maakt tot aandachtige luisteraar naar hetgeen in Schrift en Traditie is doorgegeven en vraagt een open oog en oor voor woord en daad in geloof en werk van alledag. Studie, verdieping en bezinning zijn nodig om je te spiegelen aan de boodschap van Jezus Christus.

Wij zijn een lerende Kerk. Dat geldt voor pastorale beroepskrachten en vrijwilligers. Van beiden wordt een houding gevraagd zich graag verder te laten vormen en toerusten, uiteraard aangepast aan taak en verantwoordelijkheid. Langs die weg kan geloof groeien, kunnen vaardigheden worden vergroot en kan kennis worden vermeerderd.

4.2.b. op weg

Wat zien wij?

In de parochie heeft het grootste gedeelte van de sacramentencatechese in gezamenlijkheid plaats. Voor doop, vormsel en huwelijk vindt de voorbereiding centraal plaats. Dat geldt ook voor de kerktoetreders. De voorbereiding gebeurt door een parochiebrede werkgroep. De Eerste Communievoorbereiding vindt bij voorkeur plaats in de eigen parochiekern; de ouderavonden vinden geclusterd plaats. De viering van de Eerste Heilige Communie wordt weer in de eigen parochiekern gehouden.

Wij zien een aanbod van leren onder de titel Vorming & Gesprek; dat aanbod is qua doelgroep, inhoud en methode divers. Uit dit aanbod bloeien de Geloven Nu groepen, de filmavonden, en het adventskrans maken. De rest van het aanbod krijgt eerder een geringere respons.

Er is een toerustingsaanbod voor taakspecifieke vrijwilligers. De reactie daarop en de waardering daarvoor is gemengd. Wij constateren dat het menig parochiaan aan elementaire inzichten in het geloof ontbreekt. Er is structureel contact met de r.k. basisscholen.

Hoe vinden wij dat het eruit moet zien?

De parochie is een lerende gemeenschap, waarin het vanzelfsprekend is dat gelovigen groeien in geloof door hun kennis en kunde bij te spijkeren. Het kunnen verwoorden van je geloof en het op een goede manier in gesprek brengen daarvan is immers een wezenlijk onderdeel van het parochielevens. Daarnaast worden de vrijwilligers in de parochiekernen regelmatig geschoold in kennis, kunde en vaardigheden. Er zijn geregeld contacten met de r.k.

basisscholen; dit is ook zichtbaar in de kerkgemeenschap. Waar mogelijk wordt samengewerkt met oecumenische partners.

Wat willen wij?

Een catechetisch aanbod op basis van de geloofseigen dynamiek en behoeftepeiling bij de parochianen. Taakspecifieke vrijwilligers mogen zich laven aan een goed toerustings- en vormingsprogramma. Een dergelijk aanbod vergroot de gezamenlijkheid in de parochie.

Er is contact met de scholen; een inzet die door deskundige vrijwilligers sterk wordt meegedragen. De naschoolse catechese wordt verder uitgebouwd. De kinderen en jongeren (c.q. volwassenen) die in de gemeenschap worden opgenomen zijn geen consumenten maar levende stenen van de parochie.

Wat gaan wij doen?

1. De parochie gaat meer toerusting voor vrijwilligers aanbieden op het gebied van leren.
2. Inhoud en opzet van het catechumenaat wordt herijkt.
3. Vorming & Gesprek wordt ingezet op geloofsgroei en opbouw van de parochie in relatie tot de vijf hoofddoelstellingen voor de totale planperiode.
4. Het contact met de r.k. basisscholen wordt verder geïntensiveerd.

SMART betekent dit.

- a. Ten minste zes leden van de werkgroep Eerste Heilige Communie en vier leden van de werkgroep H. Doopsel krijgen één avond onderricht over de betekenis van de sacramenten.
- b. Het pastoraal team ontplooit initiatieven om het catechumenaat in de parochie meer bekendheid te geven. In ieder geval verschijnt er jaarlijks een artikel in het parochieblad en wordt er op de website een voorziening getroffen.
- c. Er wordt een werkgroep opgericht die vóór de zomer van 2016 met een evaluatie van het catechumenaat in de parochie komt en aanbevelingen doet.
- d. Ruim vóór de zomervakantie (van 2016) zal een volgende r.k. school benaderd worden om naschoolse catechese te gaan opzetten. Dit zal worden opgezet door een pastorale beroepskracht in samenwerking met een vrijwilliger. Gewerkt wordt met het project 'Het licht op ons pad'.
- e. Het pastoraal team zal na overleg met de coördinatoren Leren een jaarthema kiezen voor het aanbod van Vorming & Gesprek 2016-2017, dit met het oog op de geloofsgroei in en de opbouw van de parochie. Het catechetisch aanbod zal aan de hand van dat jaarthema worden uitgewerkt.

4.3. vieren

4.3.a. zelfbewust

Vieren heeft te maken met vreugde, feest. Wanneer wij vieren, mogen wij de verrezen Heer in ons midden weten. *'Zie, Ik ben bij jullie alle dagen, tot aan de voleinding der wereld'* (Mt. 28,20). Dat worden wij ons telkens als wij vieren weer bewust. Een vreugdevolle boodschap (Lk. 2,10)! De Heer heeft ons zijn Vader leren kennen als een op het heil van de mens gerichte God. Wij prijzen en danken Hem dan ook om zijn grote heilsdaden: de schepping, de bevrijding en de verlossing. Wij gedenken de grote heilsdaden in een levend herinneren. En wij weten, op grond van die grote daden en ook op grond van de heilsdaden die wij zelf mochten ervaren, dat wij ook nu de verwachting mogen hebben dat God heilzaam met ons bezig is en blijft; daarom kunnen wij Hem ook bidden om heil en zegen.

God spreekt zijn Woord tot ons, een Woord dat vlees werd in Jezus Christus (Joh. 1,14) in wie wij Gods liefdevolle aanwezigheid mogen herkennen en blijvend werkzaam mogen weten. Jezus heeft ons werkzame tekens, in Woord en gebaar, gegeven van zijn aanwezigheid (Mc. 16,20): sacramenten. In de viering van de sacramenten, voor alles in de H. Eucharistie, ontmoeten wij Jezus Christus zelf.

4.3.b. op weg

Wat zien wij?

In onze parochie is er een (rijke) verscheidenheid aan vieringen. Iedere zondag is er in elke kerk een Eucharistieviering of een Woord- en communieviering. Deze laatste wordt voorgegaan door pastorale beroepskrachten en parochianen. Op de vrijdag is er in principe een Eucharistieviering in Krimpen aan den IJssel. Verder zijn er doordeweekse gebedsvieringen in de Advent en Veertigdagentijd, in de Week van de Eenheid en in de meimaand. Bij gelegenheid van de ouderendagen zijn er vieringen. Ook zijn er vieringen in de verzorgingshuizen, soms voorgegaan door parochianen, soms door leden van het pastoraal team. In Open Hof zijn er tweemaal per maand meditatie-gebedsvieringen op de woensdagavond. Maandelijks zijn er gezamenlijke doopvieringen, altijd voorgegaan door een pastorale beroepskracht. Uitvaarten vinden plaats in de kerk of in de aula van het crematorium.

Wij zien meer en meer mensen van buitenlandse afkomst in onze kerken, met name Antillianen en Surinamers. Jeugd en jongeren zien wij weinig in onze vieringen, behalve bij de Eerste Communievieringen, de Palmzondagviering en de gezins- of jongerenviering.

In parochiekern Open Hof vinden oecumenische vieringen plaats (enkele keren per jaar op zondagmorgen; met één voorganger). In de parochiekern te Nieuwerkerk aan den IJssel vindt er een oecumenische viering plaats op Oudjaar en met Aswoensdag.

Hoe vinden wij dat het eruit moet zien?

Rooms katholieke vieringen die mensen de kracht van de liturgie laten ervaren, het goddelijk mysterie en de gemeenschapszin present stellen. Bezoekers die voor het eerst komen hebben een goede indruk gekregen en willen graag vaker deelnemen aan onze vieringen. De vieringen worden in alle kerken goed bezocht. Wij zien een actieve deelname van vrijwilligers en genieten van goed verzorgde zang - die de liturgie ondersteunt. Er is duidelijkheid over en respect voor elkaars traditie bij oecumenische vieringen.

Wat willen wij?

Wij willen vieringen die het goddelijk mysterie weten op te roepen en die gemeenschap bevorderen; vieringen die aanzetten tot een geloofsgetuigenis in woord en daad. Eerbied voor de rituelen van de Rooms Katholieke Kerk is van groot belang. Respect voor Schrift en sacrament is vanzelfsprekend en doorleefd. Er is een duidelijk onderscheid tussen Eucharistievieringen en Woord- en communievieringen. Met het oog op de toekomst zijn er voldoende geschoolde parochianen die kunnen voorgaan in vieringen. Er zijn mensen beschikbaar die op andere wijze (als lector, koster, gastvrouw/heer, acoliet of misdienaar, koorlid) bijdragen aan de viering.

Vanuit de gedachte dat de verdeeldheid onder de christenen geen goede zaak is, zoeken wij manieren om die eenheid -in gebrokenheid- zoveel mogelijk gestalte te geven. Op liturgisch gebied betekent dat, dat wij zoeken naar vormen van samen-vieren die recht doen aan ieders eigenheid én de eenheid benadrukken.

Samen op pad gaan naar een plaats waar het geloof op een speciale wijze beleefd kan worden, is een vorm van het geloof vieren. Juist omdat er samen op reis gegaan wordt en men op die reis gezamenlijk het geloof beleefd, wil het team bedevaart-initiatieven ondersteunen. De

parochie richt zich met name op die initiatieven die lokaal geïnitieerd worden, de initiatieven waar een eigen pastorale beroepskracht bij betrokken is en de initiatieven vanuit de stad of het bisdom.

Wat gaan wij doen?

1. De parochie gaat meer toerusting voor vrijwilligers aanbieden op het gebied van vieren.
2. Het team beziet het gehanteerde materiaal bij vieringen.
3. Het team bezint zich op de waarde van en de behoefte aan oecumenische vieringen.
4. Er vinden meer jeugd- en jongerenvieringen plaats, waar mogelijk met medewerking van de jeugd- en jongerenkoren; eventueel ook van scholen.
5. Bedevaarten krijgen een vaste plaats in het pastoraal aanbod van de parochie.

SMART betekent dit.

- a. Het team streeft er naar dat iedere parochiekern per 1.1.2017 beschikt over twee cantores. Hen wordt een toerustingscursus aangeboden.
- b. De kwaliteit van lekenvoorgangers wordt bevorderd door eenmaal per twee jaar een toerusting aan te bieden op inhoud en/of performance. Vóór Advent 2016 is lekenvoorgangers een aanbod gedaan voor bijscholing met betrekking tot de opbouw van de Orde van Dienst van gebedsvieringen en Woord- en communievieringen.
- c. Het pastoraat team richt een werkgroep op die uiterlijk 1.1.2017 de oecumenische vieringen in de parochiekernen heeft geïnventariseerd, in ieder geval met het oog op het doel (waarom), de doelgroep (voor wie) en de orde van dienst (hoe). Per kern wordt bekeken of de vieringen voldoen aan de voorwaarde dat elk van beide geloofsgemeenschappen recht gedaan wordt.
- d. Binnen de parochie worden de gebeden en liederen (digitaal) geselecteerd. Er wordt onderzocht of er een gezamenlijke gebeden- en liederenbundel gemaakt moet worden, óf dat er in de toekomst met de beamer gewerkt kan worden. Realisatie uiterlijk 1.9.2018.
- e. Voor belangstellenden organiseert of sluit de parochie eenmaal per jaar aan bij een bedevaart.
- f. De lokale jeugd- en jongerenkoren zingen per jaar tweemaal op een andere locatie tijdens een viering, die ook met hen samengesteld wordt.

4.4. dienen-diaconie

4.4.a. zelfbewust

De diaconie is een van de steunpilaren van ons geloof. De christenen hebben zich vanaf het begin onderscheiden door de hoge mate van zorg voor de medemens. Al in de eerste eeuwen was dit zelfs de Romeinse keizer opgevallen. Deze vorm van naastenliefde is één van de speerpunten van het Evangelie, zoals genoemd in het dubbelgebed van de liefde. *'U zult de Heer uw God liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel, met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als Uzelf'* (Lc. 10,27).

De evangelist Mattheüs verhaalt heel nadrukkelijk in hoofdstuk 25 dat wij op het eind der tijden aan Jezus rekenschap moeten geven van onze daden en dat deze daden, onze werken van barmhartigheid, van bepalende invloed zijn voor onze relatie met Christus en daarmee voor ons heil. Het komt er dus op aan hoe wij onze talenten gebruiken (Mt, 25,14-30). Jacobus schrijft in zijn brief: *'Broeders en zusters, wat baat het de mens te beweren dat hij geloof heeft, als hij geen daden kan laten zien?'* (Jac. 2,14). Zo'n geloof is dood, schrijft Jacobus (Jac. 2,17). Duidelijke taal en reden genoeg om de naastenliefde ten volle uit te dragen.

4.4.b. op weg

Wat zien wij?

Vele parochianen zijn dienstbaar in het diaconale werk, vaak met lijnen naar maatschappelijke dwarsverbanden en organisaties van andere Kerken of kerkgenootschappen. Er zijn de bekende acties (onder andere Vastenactie, de bisschoppelijke Adventsactie, Kerstcollectes) en ook zijn er mensen actief voor bijvoorbeeld de Voedselbank of Amnesty International. Er zijn lacunes. Maatschappelijk gezien worden wij geconfronteerd met een financiële crisis. Wat is daarvan zichtbaar in onze kerken? Het armoedeprobleem, de asielzoekers, de vraag naar eerlijke handel, de problemen in de zorg en de milieuproblematiek: ze verdienen meer onze aandacht.

Wij merken ook dat de diaconie onvoldoende zichtbaar is en vaak niet erg bekend bij de parochianen. Dat komt ook doordat diaconale zorg rekening dient te houden met privacy van mensen. Die onbekendheid is een van de oorzaken van de (vele) vacatures in het beleidsterrein dienen-diaconie.

Hoe vinden wij dat het eruit moet zien?

De parochie is doordrongen van het belang van de diaconie, heeft goed zicht op diaconale noden in haar midden en wordt gekenmerkt door een merkbare diaconale inzet en mentaliteit. Zij weet dit te vertalen -op basis van criteria- naar projecten. In de parochie komen de parochianen met regelmaat in contact met de diaconie of diaconale projecten; hetzij in de viering, hetzij via publicaties, hetzij via activiteiten in het kerkgebouw. Er zijn voldoende vrijwilligers -jong en oud- actief op diaconaal gebied. Er is een eerstaanspreekbare vrijwilliger, die bij de parochianen en vrijwilligers gekend is. Er is een noodfonds waaruit geput kan worden bij acute nood. Bij de overheid (op gemeentelijk en wijkniveau) en bij de scholen weet men ons te vinden, zoals wij hen, en weet men dat men een beroep op ons kan doen. Ook bij organisaties met een duidelijke diaconale doelstelling zijn wij bekend, en wij werken, waar mogelijk, met hen samen. De parochie benut ten volle de oecumenische mogelijkheden voor de diaconie.

Wat willen wij?

Wij willen de bekendheid met en de betekenis van de diaconie vergroten. Wij willen vitale werkgroepen die aan de weg timmeren. Publiciteit zal daarbij een belangrijke rol spelen. Ook in de vieringen op zondag zal er regelmatig aandacht zijn voor de diaconie of voor diaconale projecten. Het team kiest er daarbij voor vieringen met een diaconaal accent zoveel mogelijk over het liturgisch jaar te spreiden. Dit om het effect en de bekendheid te vergroten.

Onze kerkgebouwen zullen meer opengesteld worden voor diaconale activiteiten. Te denken valt aan gezamenlijke maaltijden voor eenzamen of armlastigen, vergaderingen van allerlei werkgroepen, ook buiten parochiële, die zich met de diaconie bezighouden, taallessen aan buitenlanders enz. Er wordt een noodfonds opgericht om acute nood snel te kunnen lenigen. De parochie leeft vanuit een grondhouding waarin de diaconie zichtbaar en merkbaar is. Door te doen, door te ondersteunen, door te vieren en door te ontvangen.

Wat gaan wij doen?

1. De parochie gaat meer toerusting voor vrijwilligers aanbieden op het gebied van diaconie.
2. Er wordt gewerkt aan het meer zichtbaar maken van de diaconale activiteiten en de diaconale mentaliteit in de parochie wordt verder verdiept.
3. De M25-groep wordt verder verankerd in de pastoraal.
4. Er wordt een diaconaal noodfonds opgericht; jaarlijks is daartoe parochiebreed een collecte.

SMART betekent dit.

- a. De parochie organiseert vóór 1.1.2017 twee toerustingsavonden rond de vraag: 'wat is diaconie?'. Daarbij zijn in ieder geval drie vrijwilligers uit iedere parochiekern aanwezig.
- b. Het pastoraal team voert vóór 1.7.2016 de Tijdcollecte in en stelt daartoe informatie over dit nieuwe initiatief beschikbaar en legt een 'karweienlijst' aan. De M25-groep wordt actief bij dit initiatief betrokken.
- c. Tweemaal per werkseizoen verzorgt het pastoraal team een substantieel artikel over diaconie in het parochieblad.
- d. Vóór 1.9.2016 is, middels overleg met het parochiebestuur, het diaconaal noodfonds opgericht en voorzien van een statuut. De collecte bij gelegenheid van de oprichtingsviering van de parochie komt ten goede aan dit diaconaal noodfonds.

4.5. dienen-pastoraat

4.5.a. zelfbewust

In het Evangelie zien wij bij herhaling dat Jezus geraakt wordt door een mens die op zijn pad komt. Vaak zijn dat mensen die 'geen leven hebben'. Ze tellen voor anderen niet mee en worden buitengesloten, zoals tollenaars en zondaars, melaatsen en bezetenen. Voor Jezus telt ieder mens, de minsten voorop. Hij doorziet hen, kent hun situatie, spreekt hen aan, vergeeft hen, roept hen tot leven, haalt het beste in hen naar boven en laat hen dan -geheeld- hun weg vervolgen.

Pastoraat is oog hebben voor de mens in nood, je laten raken door de situatie van de ander, hem in een toenemend geïndividualiseerde context laten ervaren wat het betekent gekend en gezien te worden. Open staan voor het verhaal van die mens en hem helpen om in de gegeven omstandigheden zijn roeping op het spoor te komen. Helpen ontdekken wat hij voor anderen kan betekenen. Daarom plaatsen wij het verhaal van de ander in een gelovig perspectief: wij verhelderen de situatie van de ander door er het licht van een Bijbels verhaal over te laten schijnen en/of wij leggen de dankbaarheid/nood van de ander in een gebed aan God voor. Op zo'n manier oog hebben voor je medemens, daartoe zijn wij als leerlingen van Jezus geroepen.

4.5.b. op weg

Wat zien wij?

In alle parochiekernen zijn er pastoraatsgroepen, met wisselende sterkte en bezetting. Overal zijn er groepen vrijwilligers die ouderen en zieken bezoeken. Leden van het pastoraal team leggen op verzoek (van een parochiaan of van een lid van een bezoek- of pastoraatsgroep) een pastoraal bezoek af. Ook rondom cruciale momenten in het leven, zoals verlies van werk, ernstige ziekte, sterven, geboorte e.d. zijn zij mensen nabij. Twee keer per jaar wordt er parochiebreed een contactdag voor ouderen gehouden die goed wordt bezocht, hoewel deelname niet evenredig over de parochiekernen is verdeeld. Er is een Andersbegaafden dag. In verschillende kernen is een KBO-groep actief die met een zekere regelmaat bijeenkomsten voor katholieke ouderen houdt. In meerdere tehuizen in onze parochie is een aantal vrijwilligers actief als bezoeker of als voorganger in een viering. De laatste groep is de afgelopen jaren kleiner geworden. Er is een parochiebrede rouwverwerkingsgroep die eens per jaar een serie bijeenkomsten organiseert voor rouwendenden. Voor jongeren is er eigenlijk weinig, afgezien van de bijeenkomsten rondom de sacramenten. Er zijn her en der navormselgroepen en 18+-groepen.

De doelgroepen die pastorale aandacht krijgen zijn vooral de leeftijdsgroep van de jongeren rondom de Eerste Heilige Communie en het H. Vormsel en die van de ouderen. De

leeftijdsgroep van 30 tot 50 jaar valt daar buiten, uitgezonderd de ouders van jonge kinderen die elkaar ontmoeten in de voorbereiding op de initiatiesacramenten.

De leeftijd van de vrijwilligers die bezoekwerk doen is relatief hoog; aanwas van nieuwe, jongere vrijwilligers is gering.

Hoe vinden wij dat het eruit moet zien?

In elke parochiekern is er een groep van goed toegeruste vrijwilligers die zich inzetten voor de pastorale nabijheid. Waar nodig worden de pastorale beroepskrachten gevraagd voor pastorale nabijheid, in alle andere situaties gebeurt dat door de leden van de pastorale werkgroepen. Er is actief persoonlijke aandacht voor hen die sacramenten hebben ontvangen. Parochianen die in de tehuizen verblijven zijn verzekerd van goede pastorale zorg, hetzij door de parochie, hetzij door de dienst geestelijke verzorging van het tehuis. Er zijn goede contacten tussen de tehuizen en de parochie. Er zijn ouderencontactdagen en er is de Andersbegaafdendag. De contacten tussen parochie en KBO's zijn goed. Ook nieuwkomers in de parochie krijgen de nodige aandacht. Er is actieve inzet voor jongvolwassenen (18-30 jarigen) en voor jonge gezinnen.

Wat willen wij?

Wij willen pastoraat- en bezoekgroepen die kwalitatief en kwantitatief op sterkte zijn. Er is actief pastorale aandacht voor jongvolwassenen, jonge gezinnen en nieuwkomers. Uitvaarten vormen een missionaire kans en worden bij voorkeur door de pastorale beroepskrachten verzorgd. Wij willen bij alle parochianen en bij de geestelijk verzorgers en hun instellingen bekendheid met de pastorale zorg van de parochie. In dat kader willen wij werken aan een betere communicatie over de pastorale zorg. Ook willen wij intensievere contacten met de tehuizen. Houding en vaardigheden van pastorale beroepskrachten en vrijwilligers blijven door scholing op peil.

Wat gaan wij doen?

1. De parochie gaat meer toerusting voor vrijwilligers aanbieden op het gebied van pastoraat.
2. Het contact en de uitwisseling tussen het pastoraal team en de geestelijke verzorging van de tehuizen wordt geïntensiveerd.
3. Vóór de zomer van 2016 worden de mogelijkheden in kaart gebracht voor een pastoraal aanbod aan jongvolwassenen.
4. De bezoekgroepen worden versterkt: kwantitatief en kwalitatief.

SMART betekent dit.

- a. De werving en toerusting van acht tot tien nieuwe vrijwilligers (30-50-jarigen) voor bezoekwerk.
- b. Het in het leven roepen van een jaarlijkse bijeenkomst van de leden van het pastoraal team met de geestelijk verzorgers van de tehuizen.
- c. De werving en toerusting van vijf vrijwilligers (pastoraatsgroepleden?) die in hun parochiekern contactpersoon zijn naar de scholen.
- d. Twee toerustingsbijeenkomsten voor vrijwilligers die de H. Communie bij mensen thuis brengen.
- e. Als proefproject een halfjaar lang de (wekelijkse) koffieochtend voor ouders op basisschool De Kleine Prins bezoeken door een (steeds hetzelfde) lid van het pastoraal team. Daarna evaluatie.

5. communicatie

Communicatie is niet alleen theologisch een kernbegrip (God treedt met ons in dialoog), maar ook pastoraal een belangrijk gegeven en uitgangspunt van handelen. Wil gemeenschap gedeeld en waarheid omarmd worden, dan is het zaak helder voor ogen te hebben wie, wat waar, waarom en waartoe. Het pastoraal team wil dat in de uitwerking van pastoraal beleid vertalen naar in ieder geval de volgende onderdelen.

1. Omgangsvormen. Hoe gaan wij met elkaar om? Woorden als respect, transparantie, draagvlak en dialoog zijn van grote betekenis voor een goede communicatie, maar kunnen ook hol klinken. Het is daarom in voorkomende gevallen zaak steeds concreet aan te geven hoe communicatie zal plaatsvinden, waarbij als richtsnoer mag gelden dat die gericht is op toegankelijkheid, op gezamenlijkheid en ruimte biedt voor eigenheid. Daar waar kritiek nodig is (om te geven of te ontvangen), is die constructief bedoeld en dient de (achterliggende) positieve intentie voorop te staan. Het pastoraal team wil verder graag samen met het parochiebestuur een communicatieschema uitwerken met betrekking tot de interne communicatie.

2. Andere instituties. De parochie is een gemeenschap van gelovigen en bestaat uit meerdere parochiekernen. Het is belangrijk er rekenschap van af te leggen dat er één geheel is dat uit verschillende delen bestaat. Dat vraagt om actieve en inlevende communicatie; stelt niet het eigen gelijk voorop. Dat geldt overigens ook voor onze communicatie ten opzichte van andere onderdelen van de Kerk zoals vicariaat, bisdom en Wereldkerk. Het pastoraal team weet de parochie onderdeel van dit grotere, haar overtreffende, geheel en beseft zijn werk te kunnen doen op basis van vertrouwen door de bisschop uitgesproken. De leden van het team houden zich naar letter en geest aan de Beroepscode Pastoraat. Om te bouwen aan een humanere samenleving en een beschaving van liefde, zoals verwoord in de sociale leer van de Kerk, is de parochie actief op zoek naar bondgenoten. Contacten met de wereldlijke overheid zijn daartoe nodig en nuttig. In dat kader is het ook goed contacten te onderhouden met andere Kerken en kerkgenootschappen en andere religies in de parochie.

3. Instrumenten. Goede communicatie vraagt om een adequate inzet van mensen en middelen. Wat niet bekend is, kan ook niet gaan leven. Het pastoraal team zet in op de website als communicatief midden. Het biedt de mogelijkheid de parochie als geloofsgemeenschap te profileren én aandacht te vragen voor de parochiekernen. De huidige website biedt daartoe een prima uitgangspunt. Hetzelfde methodisch principe ziet het pastoraal team graag gehanteerd bij het parochieblad: één uitgave voor de hele parochie met ruimte voor onderscheiden inbreng. Gerelateerd aan deze inzet wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van *social media*. Het gebruik van *social media* veronderstelt kennis en kunde; wellicht moet hier cursorische ondersteuning in worden geboden. Verder is het belangrijk dat er afspraken worden uitgewerkt wie regievoerend is in het gebruik van *social media* (mogelijk kan hier het model van de Pastorale Wacht goede diensten verlenen).

6. randvoorwaarden

Het geloof staat voorop. De Kerk is het Lichaam van Christus en onze parochie heeft een belangrijke taak in de verkondiging van Gods Blijde boodschap. Daar zijn voorzieningen voor nodig. Het realiseren van deze randvoorwaarden is een belangrijke taak van het parochiebestuur.

Voor zijn eigen functioneren denkt het pastoraal team daarbij aan een professionele invulling van het werkgeverschap en een centraal parochiesecretariaat; goed bemenst en geoutilleerd en scherp afgesteld op de verbinding tussen leden van het team onderling, het team en het parochiebestuur als zodanig. Verder is het van belang dat de leden van het team beschikken over goede werkplekken en moderne faciliteiten. Het is in de komende jaren van belang meer

te gaan werken met projectmanagement, mede met het oog op fondswerving. Het team stelt hierbij de expertise van en de samenwerking met het parochiebestuur op hoge prijs. Beleidssturing vindt plaats via de begroting. Het faciliteren van voldoende financiële middelen is een eminente taak van het parochiebestuur. Voor personeelslasten en pastoraal werk zal in de begroting generiek een voorziening zijn getroffen. Om de in dit pastoraal beleidsplan vermelde prioriteiten (SMART-doelen) te kunnen realiseren is aanvullende financiering nodig. Die wordt begroot op €200,- voor het taakveld leren, €3800,- voor het taakveld vieren, €450,- voor het taakveld dienen-diaconie, €300,- voor het taakveld dienen-pastoraat en €500,- met betrekking tot de randvoorwaarden.

Daarnaast gaat het pastoraal team in gesprek met het parochiebestuur over enkele belangrijke vragen betreffende de pastorale organisatie.

1. Waar krijgt de voorbereiding op het sacrament van het H. Vormsel het beste gestalte: op het centrale niveau van de parochie, per parochiekern of in clusters van parochiekernen?
2. Is het wenselijk en mogelijk te komen tot één rouwkoor voor de parochie?
3. Is het wenselijk en mogelijk dat koren meer gaan rouleren tussen de verschillende parochiekernen?
4. Is het wenselijk en mogelijk dat lekenvoorgangers in meerdere parochiekernen actief zijn?
5. Is het wenselijk en mogelijk de jaarlijkse terugkombijeenkomst voor ouders en dopelingen op het niveau van de parochiekernen te houden bij gelegenheid van een zondagse viering; dit om de binding aan de plaatselijke gemeenschap te versterken?